

φονιάς

φονιάς, ο, ουσ. [<φονέας, νέα ονομαστ. από τη μτγν. αιτιατ. του φονέα(ν) του αρχ. ουσ. φονεύς] ο φονιάς. **1.** άνθρωπος πολύ ευερέθιστος και για το λόγο αυτό επικίνδυνος: «μακριά απ' αυτόν το φονιά, αν θέλεις να 'χεις ήσυχο το κεφάλι σου». **2.** οτιδήποτε είναι αιτία θανάτου, μεγάλης δυστυχίας ή καταστροφής: «η ζήλια είναι ο φονιάς της αγάπης || τα ναρκωτικά είναι ο φονιάς της νεολαίας || το φυτό ρόκα που τρώγεται ως σαλάτα, υποστηρίζουν μερικοί πως είναι ο φονιάς της χοληστερόλης». (Λαϊκό τραγούδι: και μια νύχτα το θερίο είπε το στερνό του αντίο και **φονιάς** του ο σκληρός πολιτισμός). **3.** (στη γλώσσα του ποδοσφαίρου) ο δεινός γκολτζίς: «απ' τη μέρα που έφυγε ο φονιάς απ' την ομάδα μας, πηγαίνουμε απ' το κακό στο χειρότερο».

- κι ύστερα λένε πως φταίει ο φονιάς, έκφραση με την οποία θέλουμε να δικαιολογήσουμε μια ενέργειά μας εναντίον κάποιου, γιατί πιστεύουμε πως άξιζε να του φερθούμε με τον τρόπο με τον οποίο του φερθήκαμε: «τον πλάκωσα στο ξύλο, γιατί κάθε φορά που με συναντούσε μ' έβριζε. Κι ύστερα λένε πως φταίει ο φονιάς || κάθε φορά που μ' έβλεπε, μ' έκλεινε ματάκι, ε, να μην πάω κι εγώ μαζί της; Κι ύστερα λένε πως φταίει ο φονιάς». (Λαϊκό τραγούδι: και λέγε λέγε, λέγε λέγε ο χριστιανός μπερδεύτηκα κι απ' τα πολλά σου λέγε λέγε χωρίς να θέλω μπλέχτηκα. **Κι ύστερα λένε πως φταίει ο φονιάς**). βλ. και φρ. κι ύστερα λένε(...), λ. ύστερα.

- πληρωμένος φονιάς, ο επαγγελματίας δολοφόνος: «έβαλε έναν πληρωμένο φονιά να δολοφονήσει τον ανταγωνιστή του».

- φονιάδες των λαών, Αμε-ρι-κάνοι! βλ. λ. [Αμερικανός](#).

- χτύπησε ο φονιάς, (για ποδοσφαιριστές) πέτυχε γκολ: «μέχρι το 89' το αποτέλεσμα ήταν ισόπαλο, ώσπου στο 90' χτύπησε ο φονιάς και νικήσαμε».

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας